

Johan Bärlund, professor, Helsingfors universitet

Nordic Commercial Law Review (NCLR) har börjat utkomma

Ett nytt uppsving för det nordiska samarbetet på förmögenhetsrättens område har resulterat i utgivningen av den nya nordiska förmögenhetsrättsliga tidskriften Nordic Commercial Law Review (NCLR). Lanseringen av NCLR skedde den 27 november 2025 i Köpenhamn då den externa webbplatsen för NCLR gjordes offentlig innehållande ett urval artiklar från alla de fem nordiska länderna. Från och med lanseringen tar tidskriften nu emot bidrag från hela det nordiska förmögenhetsrättsliga forskarsamfundet. Lanseringen markerar inte bara publiceringen av en ny tidskrift, utan också början på ett långsiktigt nordiskt samarbete med målet att stärka spridningen av nordisk förmögenhetsrättslig forskning internationellt. Under lanseringsevenemanget presenterades också tidskriftens vision, publiceringsprocess och redaktionella riktlinjer, samt den redaktionella plan som ska styra urvalet av artiklar under de första åren.

Varför behövs Nordic Commercial Law Review?

På rättsvetenskapens område publiceras det i de nordiska länderna fortfarande mycket på de nationella språken. Juridisk forskning på de nationella språken i Norden är av stor betydelse för att våra språk ska vara samhällsbärande även i framtiden. Den nordiska förmögenhetsrättsliga publiceringsverksamheten på de nationella språken danska, finska, isländska, norska och svenska medför ändå den nackdelen att rättsvetare som inte behärskar dessa språk har haft det svårt att ta del av de nordiska forskningsrönen. Detta gäller i synnerhet sådan forskning där det ingår spännande jämförelser på mikronivå mellan olika lösningar i de nordiska länderna, där de nordiska lösningarna ofta kan ha relevanta skillnader men är svårare att integrera i internationella översikter när materialet är språkligt avgränsat.

Tidigare har det varit kostsamt att låta översätta vetenskapliga artiklar till andra språk, men i och med utvecklingen av högklassig maskinöversättning med hjälp av generativ AI är det nu möjligt att snabbt och utan stora kostnader få till stånd översättningar av bra kvalitet. NCLR tar fasta på denna utveckling genom att kombinera maskinöversättning med mänsklig eftergranskning (*post-editing*) och juridisk fackgranskning, för att säkerställa att terminologin, kontexten och de rättskulturella nyanserna återges korrekt. NCLR gör det möjligt att erbjuda en bredare inblick i den nordiska rättsvetenskapen på förmögenhetsrättens område för en engelskspråkig läsekrets.

Vilken är bakgrunden till Nordic Commercial Law Review?

Startskottet för NCLR blev det nordiska seminarium som 20–21.4.2023 hölls på ”Flädie Mat & Vingård” utanför Lund. En utvald grupp förmögenhetsrättsliga forskare från de fyra stora nordiska länderna hade av professor Göran Millqvist bjudits in till ett ”Nordiskt Centermöte för planering av kontakt och samverkan på nordisk basis”. Mötet blev lyckat och den 21 april kunde mötesdeltagarna enas om – vid sidan av många andra samarbetsformer – att föra vidare tanken om att inrätta ”en nordisk tidskrift för förmögenhetsrätt”, där tanken uttryckligen är ”att tidskriften ska publicera nordisk förmögenhetsrättslig forskning översatt till engelska”. Göran Millqvist hade nämligen tidigare fått en påstöt av (numera professor) Erik Lidman om behovet av en sådan tidskrift.

Under mötet diskuterades flera centrala frågor: vilken typ av artiklar som lämpar sig bäst för internationell publicering, hur man säkerställer hög kvalitet vid översättning och uppdatering, samt hur man skapar en hållbar organisatorisk struktur och finansiering. Man enades om att det finns ett behov av en nordisk tidskrift med tydlig profil på förmögenhetsrätt i bred bemärkelse.

Styrgruppen för det nordiska förmögenhetsrättsliga samarbetet för planeringen vidare

Vid mötet i Flädie utsågs en styrgrupp för det nordiska förmögenhetsrättsliga samarbetet. Till den utnämndes Johnny Herre från Sverige som samordnande person, med Patrik Lindsoug (Sverige), Birgitte Hagland (Norge), Johan Bärlund (Finland) och Mads Bryde Andersen (Danmark) som medlemmar. Senare kompletterades gruppen med Víðir Smári Petersen (Island). Den 24 november 2023 sammanträdde styrgruppen i Köpenhamn i samband med en lyckad nordisk doktorandkurs med fokus på gemensamma metodologiska frågor. I Köpenhamn kunde man enas om att undersöka om danska Karnov Group skulle vara villigt att fungera som förläggare, vilket senare visade sig vara möjligt.

Mottagande och fastställande av principer

På de nordiska förmögenhetsrättsdagarna i Reykjavík blev mottagandet 25.4.2024 av en nordisk engelskspråkig förmögenhetsrättslig tidskrift synnerligen positivt. Den nordiska styrgruppen förde planerna vidare så att den i november 2024 kunde slå fast principerna för Nordic Commercial Law Review och utse den första redaktionen för NCLR.

Styrgruppen arbetade under 2024 med att utarbeta riktlinjer för urval, en policy för upphovsrätt och återpublicering, samt praktiska rutiner för översättning och uppdatering av äldre artiklar. Man definierade också en kvalitetsprocess där varje

artikel först genomgår en maskinell översättning och terminologisk harmonisering. Eftersom artiklarna kan ha publicerats till och med tio år före återpubliceringen på engelska, måste de uppdateras så att gällande rätt beaktas med hänvisningar till senare lagändringar, praxis och doktrin. Den juridiska fackgranskningen är viktig (*peer review*) särskilt med fokus på metod, material och stil. Vid behov kan redaktionen föreslå ändringar för att artiklarna ska tilltala en internationell publik utan att tappa den nordiska kontexten.

På detta sätt kan NCLR bli en ny bro mellan nationell nordisk rättsvetenskap och den internationella diskursen genom att viktiga artiklar med uppdaterad relevans kan återpubliceras i NCLR. Likväl ska NCLR kunna vara en kanal för originalartiklar på engelska med tydlig nordisk anknytning. Sammanfattningsvis ska NCLR vara en kvalitetsdriven open access-publikation som bygger på en transparent redaktionell process.

Publiceringsplattform och öppen tillgång

Den nya nordiska tidskriften NCLR fungerar alltså som en plattform för publicering av högkvalitativa juridiska artiklar som ursprungligen publicerats på ett annat språk än engelska i de nordiska länderna. Det danska förlaget Karnov Group publicerar artiklarna dels på dess befintliga kommersiella plattform, dels på en extern webbplats som möjliggör fri åtkomst utanför plattformens vanliga betalrutor (*open access*). Den externa webbplatsen finns på adressen <https://www.karnovgroup.dk/nordic-commercial-law-review>.

Open access-modellen bidrar till att forskningsresultaten mer effektivt kan spridas till domare, lagstiftare, akademiker, studenter och praktiker, både inom och utanför Norden. Den externa webbplatsen är utformad för att vara användarvänlig, med förbättrade sökfunktioner och information om originalpubliceringar. Genom att inkludera artiklarna även i danska Karnovs abonnemangsbaserade databaser säkerställs att de når de juridiska yrkesverksamma som använder Karnovs verktyg i sin dagliga praktik.

Ämnesområde och redaktionell policy

Redaktionen har slagit fast att artiklarna ska behandla ämnen som är relaterade till nordisk förmögenhetsrätt i bred bemärkelse och vara intressanta för en engelsktalande publik. Artiklar med ett allmänt fokus på förmögenhetsrätt och med ett nordiskt perspektiv lämpar sig särskilt bra för NCLR, liksom artiklar som diskuterar teoretiska och metodologiska aspekter av nordisk förmögenhetsrätt.

Utgångspunkten är att de artiklar som tas med i NCLR ska handla om privaträttsliga förhållanden med fokus på förmögenhetsvärden. Av tradition har man ju brukat dela

in förmögenhetsrätt i obligationsrätt och sakrätt. Inom obligationsrätten i vidsträckt bemärkelse har vi områden som bland annat avtalsrätt, köprätt, fordringsrätt och annan obligationsrätt i inskränkt bemärkelse, skadeståndsrätt, fastighetsrätt och konsumenträtt, medan de sakrättsliga spörsmålen gäller bland annat äganderätt, nyttjanderätt, säkerhetsrätter och insolvensrätt. Av tradition har även immaterialrätten hänförs till förmögenhetsrätten. Associationsrätten har också starka förmögenhetsrättsliga drag, medan till exempel konkurrensrätten eller marknadsföringsrätten präglas av offentligrättsliga drag trots att de reglerar verksamheten på marknaden. Ännu längre från de förmögenhetsrättsliga kärnområdena ligger idag den moderna miljöskyddsrätten eller hållbarhetsrätten, som visserligen kan ha starka förmögenhetsrättsliga kopplingar, men där de offentligrättsliga hänsynen ofta överväger.

Artiklar som hänför sig till den offentliga rätten såsom konstitutionell rätt, förvaltningsrätt, straff- och processrätt eller folkrätt ligger helt klart utanför tidskriftens fokus. I sista hand blir det redaktionens sak att ta ställning till vilka artiklar som ämnesmässigt sett kan ingå i NCLR.

Kvalitetssäkring och peer review

Många av de artiklar som NCLR återpublicerar har genomgått en strukturerad kollegial granskning (*peer review*) med två oberoende granskare. Tanken är att även nyskrivna artiklar som erbjuds NCLR ska erbjudas möjligheten att få kollegial granskning av två granskare av vilka åtminstone en kommer från ett annat nordiskt land än författarens hemland. Vid granskningen bedöms inte bara artikelns forskningsfrågor, metod och rättskällanvändning samt argumentationsstruktur, utan även originalitet och tydlighet i framställningen och läsbarhet för en internationell publik.

Vid återpubliceringen klargörs artikelns ursprung och uppdateringar i ingressen av artikeln, vilket underlättar en korrekt akademisk referenshantering.

NCLR strävar efter indexering i relevanta juridiska databaser och sökmotorer. Ett viktigt led i synligheten är goda kontakter till nordiska forskningsnätverk och konferenser inom förmögenhetsrätten. Även om tidskriften an efter publicerar inkomna artiklar, ska det vara möjligt att samla artiklarna till tematiska helheter.

Redaktionen och rådgivande organ

NCLR publiceras alltså av Karnov Group och är fritt tillgänglig på nätet (*open access*), vilket säkerställer att artiklarna är fritt tillgängliga utanför förlagets betalvägg. Dessutom ingår NCLR i Karnovs databaser tillsammans med förlagets andra juridiska tidskrifter.

Redaktionen för NCLR består av fem välrenommerade professorer från de fem nordiska länderna. Chefredaktör är professor Johan Bärlund från Finland, biträdande redaktör är professor Mads Bryde Andersen från Danmark, och som övriga

redaktionsmedlemmar före detta domaren i Högsta domstolen, professor Svante O. Johansson från Sverige, professor Ellen J. Eftestøl från Norge och professor Valgerður Sólnes från Island. Senare ska redaktionen kompletteras med en stödande expertgrupp bestående av medlemmar med kontakter till de nordiska ländernas ledande juridiska tidskrifter på förmögenhetsrättens område.

Det rådgivande rådet kommer att bidra med strategisk vägledning, förslag på tematiska fokusområden, och stärka kontakterna med de nationella redaktionerna. Målet är att etablera en robust struktur som främjar kvalitet, kontinuitet och nordisk förankring.

Avslutande ord och inbjudan

Med NCLR tar vi ett viktigt nordiskt steg för att göra det bästa av vår förmögenhetsrättsliga forskning tillgänglig för en global publik, utan att ge avkall på det som gör den nordisk: stilen, traditionen, rättskällorna och den komparativa blicken. Tidskriften välkomnar bidrag från forskare i alla karriärstadierna – från doktorander till seniora professorer – och uppmuntrar särskilt till samarbete över nationsgränserna.

Författare som vill bidra ombeds att följa tidskriftens riktlinjer för manuskript och formalia, vilka snart ska bli tillgängliga på den externa webbplatsen. Frågor om insändning, återpublicering eller tematiska nummer kan riktas till redaktionen via den externa webbplatsen. Vi ser fram emot att tillsammans utveckla en öppen, kvalitativ och nordiskt förankrad arena för den nordiska förmögenhetsrätten.